

ט' בניסן תשפ"ה
7 באפריל 2025

לכבוד:
מנהל/ות התיכונים
מנהל/ות החטיבות העליונות
רכזים/ות ומורים/ות לאומנות בחטיבה העליונה

סמסטר ראשון בתיכון

רקע

מטרתה של התוכנית "סמסטר ראשון בתיכון" היא לפתח כישורי למידה אקדמיים, לבסס את תחושת המסוגלות העצמית בהקשר האקדמי ולאפשר צבירת נקודות זכות אקדמיות במהלך הלימודים בתיכון.

רציונל

תוכנית הלימודים החדשה באומנות חזותית היא תכנית ייחודית המשלבת לימודי תולדות האומנות והתנסות מעשית מגוונת באומנות זאת תוך התייחסות למגוון נושאים מרכזיים-היסטוריים ועכשוויים, והתמקדות ביצירה ישראלית מקומית ובארטיביזם (שילוב בין פעולה אקטיביסטית ואומנות). נושאים אלו נלמדים בהתאמה גם באקדמיה.

תכנית **סמסטר ראשון בתיכון באומנות** מאפשרת למורים לבחור אחד משלושה קורסים מעולים, מטעם שלושה מוסדות אקדמיים מובילים בארץ, בהתאם למאפייני הכיתה:

1. הקורס האקדמי "היסטוריות של האומנות" מטעם האקדמיה לאומנות ועיצוב בצלאל הינו קורס שמשלב 70% היבטים תיאורטיים ו-30% התנסות סדנאית בהקשר לתכנים העיוניים ומקנה ללומדים בו 6 נ"ז (2+4).

2. הקורס האקדמי "צומת- עכשיו" מטעם המדרשה לאומנות בית-ברל, משלב באופן שווה 50% היבטים תיאורטיים ו-50% התנסות סדנאית בהתאם לתכנים העיוניים ומקנה ללומדים בו 4 נ"ז. הקורס מותאם גם לתלמידי מב"ר.

3. הקורס האקדמי "זהות יהודית באומנות המודרנית, הישראלית והעכשווית" מטעם מכללת תלפיות משלב באופן שווה 50% היבטים תיאורטיים ו-50% התנסות סדנאית בהתאם לתכנים העיוניים ומקנה ללומדים בו 4 נ"ז. הקורס מותאם לתלמידות חמ"ד.

הקורס בכיתה על-ידי המורה ועל-פי מערכת השעות, וכך הציון בקורס האקדמי יהיה רכיב של 40% בציון הבגרות החיצונית במקצוע וגם יקנה לו נקודות זכות אקדמיות (נק"ז).

תכני הקורס מתאימים לתכנים הנלמדים בתכנית הלימודים החדשה:

1. האקדמיה לאומנות ועיצוב: ציר זמן וציר מרחב כולל חיבור לאומנות ישראלית ולתרבות חזותית חומרית. תכני הקורס יחליפו את הנושאים ציר זמן ומרחב. כמו כן תכני הקורס מותאמים גם לתכנים של תכנית הלימודים הישנה: מסורת וחדשנות והעמקה בתקופה ולכן ויכלו להמיר גם שאלות בבגרות הקיימת כרגע.
2. המדרשה לאומנות בית ברל: אומנות עכשווית מולטימדיאלית כולל חיבור לאומנות ישראלית -תכני הקורס יחליפו את הנושאים אומנות עכשווית מולטימדיאלית וחקר ודיאלוג עם אומן-עיוני ומעשי. כמו כן תכני הקורס מותאמים גם לתכנים של תכנית הלימודים הישנה: מסורת וחדשנות וחקר ודיאלוג עם אומן ולכן ויכלו להמיר גם שאלות בבגרות הקיימת כרגע. .
3. מכללת תלפיות: זהות יהודית באומנות המודרנית, הישראלית והעכשווית. תכני הקורס יחליפו את הנושאים אומנות ישראלית וחקר ודיאלוג עם אומן-עיוני ומעשי. כמו כן תכני הקורס מותאמים גם לתכנים של תכנית הלימודים הישנה: אומן וחברה וחקר ודיאלוג עם אומן ולכן ויכלו להמיר גם שאלות בבגרות הקיימת כרגע.

מבנה הלמידה

מבנה הלמידה

הכיתה האקדמית היא כיתה אורגנית שלמה שתלמד את אחד מן הקורסים שפורטו בנ"ל.

ההמלצה היא שהלימודים יחלו בתחילת כיתה י"א ויסתיימו אחרי פסח. לימודי הקורס ישתלבו בשעות המוקדשות ללימודי ההגבר במערכת השעות. לימודים אלו ימירו חלק מהנושאים לבגרות באומנות כך שהתלמידים ייגשו לבחינת בגרות "מקוצרת" בכיתה י"ב.

הקורס ישלב למידה עיונית ומעשית- תוך יצירת פרויקט מעשי שיהדהד את הנושאים שנלמדו בקורס.

כיתה "הרגילה"	הכיתה האקדמית
כיתות י"א-רגילה	כיתות י"א-אקדמית
50% – הערכה פנימית, פרויקט גמר מבוסס סדנה 50%- הערכה חיצונית- 100% בחינת בגרות בתולדות האומנות ● כחלק מבחינה שנערכת בכיתה יב	50% – הערכה פנימית, פרויקט גמר מבוסס סדנה 50%- הערכה חיצונית: 40% תלקיט אוסף אירועי היבחנות שיבחן ע"י האקדמיות בכיתה יא + 60% בחינת בגרות "מקוצרת" בתולדות האומנות בכיתה יב

(בתוספת <u>בנוס</u> 10 נקודות לציון הקורס לבגרות)	
--	--

חלוקת שעות מומלצת 3 ש"ש ב"א עיוני	
כיתה י"א – אקדמית	כיתה י"א - רגילה
3 שעות עיוני	3 שעות עיוני

התכנים

- התכנים הם התכנים של הקורסים האקדמיים שפותחו על-ידי האקדמיות: האקדמיה לאומנות ועיצוב בצלאל, המדרשה לאומנות בית-ברל, מכללת תלפיות.
- התכנים עברו התאמה לצרכים הייחודיים של תלמידי התיכון, בעיקר בהתאמת חומרי הלמידה והטקסטים שאותם יתרגלו התלמידים. ההתאמות הללו יאפשרו לתלמידי כיתה הטרוגנית ממוצעת במערכת החינוך לעמוד בהצלחה באתגר האקדמי של התוכנית.

המורים

- המורים יקבלו גישה מלאה לאתר הקורס ולתכניו. האתר יספק למורה ערכות מלאות הכוללות מערכי שיעור, מגוון תרגילים, מצגות, סרטונים וחומרי העשרה. המורים יקבלו הדרכות ותמיכה מלאה של צוות המוסדות האקדמיים.

הערכה

- ההערכה הסופית בקורסים כוללת מספר מטלות בבדיקת המורה, ותלקיט- כמטלת סיכום שתיבדק על ידי מעריך חיצוני מטעם האקדמיות.
- המורים והתלמידים יכירו את מבנה התלקיט והמטלות השונות אותן ידרשו להעביר ויוכלו לתרגל מטלות אלה בטרם העברתן כתלקיט מסכם.
- **ציון** המטלה הסופית בקורס ייזקף לזכות התלמיד בחישוב נקודות הזכות האקדמיות, והציון לבגרות יכלול את ציון הקורס בתוספת של 10 נקודות בנוס.

מדוע התוכנית אטרקטיבית לתלמידים?

- ✓ התוכנית מציעה לתלמידים העמקה בכישורי הקריאה, הכתיבה והפרשנות האקדמית, אשר יתרמו וישרתו אותם בלימודיהם בתיכון, לרבות במשימות ובמטלות בתוכנית ההיבחנות בתולדות האומנות, ובהמשך חייהם.

- ✓ התלמידים יפתחו את היכולת לקשור בין לימודים עיוניים ללימודים מעשיים, תוך יצירת אומנות המבוססת על תכנים שנלמדו בקורס; זאת בהנחיה צמודה מטעם האקדמיה.
- ✓ התלמידים זכאים להכרה אקדמית (קרדיטציה) על לימודיהם (6 נק"ז - $2+4$).
- ✓ הלומדים בתוכנית יקבלו בונוס של 10 נקודות לציון הקורס, אשר יומר לציון בתעודת הבגרות.
- ✓ התלמידים בקורס הם במעמד סטודנטים - התנסות מעצימה כשלעצמה בעבור התלמידים.

מדוע התוכנית אטרקטיבית למורים?

- ✓ המורים יקבלו הכשרה ייעודית להנחיית הקורס, שתוכר גם לצורך גמול.
- ✓ המורים ייהנו מחומרי הוראה מקצועיים, הכוללים מערכי שיעור, מצגות, תרגילים ועוד, שיהפכו את מלאכת ההוראה לקלה מגוונת ואיכותית יותר.
- ✓ המורים יזכו להוביל את תלמידיהם בתוכנית ייחודית ראשונה מסוגה בישראל.

שנת תשפ"ו –

תינתן עדיפות לכיתות י"א שהמורים המלמדים בהן ימשיכו עם כיתותיהם לכיתה י"ב.

* תוכני הקורס יפורטו בנפרד.

* מצגות יועברו למורים הבוחרים להצטרף לתוכנית.

לוח הזמנים:

ההשתלמות תתקיים באופן היברדי: שני מפגשים פנים אל פנים באקדמיות וכ-שלושה מפגשי זום, ההשתלמות תחל בחודש יוני. תאריכים יועברו בהקדם. בתחילת חודש ספטמבר יערך כנס מקוון למורים ומנהלים לקראת תחילת התוכנית והצגתה בכיתה בספטמבר. בחודשים מרץ-אפריל, לקראת פסח – יתקיים אירוע ההיבחנות באמצעות תלקיט שיבחן ע" ועדה מטעם כל אחת מהאקדמיות.

לינק להרשמה לתוכנית עבור מנהלים:

https://mosdot.education.gov.il/content/enrichment_programs/point-appoint

הרישום לתכנית פתוח עד ליום 8 ביוני 2025.

תוצאות ההרשמה יתפרסמו ביום 18 ביוני 2025.

לקישור לשאלות ותשובות: [כאן](#)

בכל שאלה נוספת אפשר לפנות לשרון שפלן לזר מנהלת תחום אומנות במשרד החינוך:

sharonshaf@education.gov.il

בכבוד רב,

שרון שפלן לזר

מנהלת תחום דעת אומנות

משרד החינוך

העתקים:

ד"ר טלי יניב, יושבת ראש המזכירות הפדגוגית

נרית כץ, מנהלת אגף אקדמיזציה ולמידה דיגיטלית